

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda (spr.)
Sędziowie:	SA Krzysztof Szewczak SA Barbara Mazurkiewicz-Novikowska
Protokolant: sekretarz sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2016 r. w Lublinie

sprawy Z. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość kapitału początkowego

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 16 marca 2016 r. sygn. akt VIII U 1743/15

oddala apelację.

Barbara Mazurkiewicz-Novikowska Elżbieta Gawda Krzysztof Szewczak

III AUa 563/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Lublinie zmienił decyzję pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. w ten sposób, że do ustalenia wysokości kapitału początkowego uwzględnił Z. N. okres zatrudnienia w Czechosłowacji od dnia(...) do dnia (...)

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych:

Wnioskodawczyni Z. N. w dniu 19 maja 2015 roku złożyła wniosek

o ustalenie kapitału początkowego.

Zaskarżoną decyzją z dnia 2 października 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. ustalił Z. N. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku w kwocie 80009,38 zł.

Sąd Okręgowy ustalił, iż Z. N. w okresie od(...)do (...)była zatrudniona w (...)w P. na podstawie umowy o pracę, na stanowisku mrożonkovej. Do pracy tej została skierowana przez biuro zatrudnienia w ramach umowy międzynarodowej zawartej przez rządy PRL i CSRS.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dowody z dokumentów oraz zeznania wnioskodawczyni.

Zawarte w aktach sądowych i aktach organu rentowego dokumenty Sąd obdarzył wiarą w całości.

Sąd obdarzył też wiarą zeznania wnioskodawczyni, gdyż są logiczne, spójne i znajdują potwierdzenie w pozostałym zebranym w sprawie materiale dowodowym.

W oparciu o poczynione ustalenia Sąd Okręgowy uwzględnił odwołanie, przywołując przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.). Stosownie do treści art. 174 ust. 1 tej ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5 oraz
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (art. 174 ust. 2 powołanej ustawy).

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych przyjmuje się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (art. 174 ust. 3 powołanej ustawy).

Sąd Okręgowy zważył, że jednoznaczne i utrwalone w orzecznictwie jest stanowisko Sądu Najwyższego, które Sąd Okręgowy całkowicie podzielił, wedle którego, jeżeli umowy międzynarodowe przewidywały transfer i pracę obywateli polskich na rzecz zagranicznych pracodawców, to praca świadczona w ramach tych umów była traktowana na równi z zatrudnieniem w Polsce i uwzględniana na tych samych zasadach, jak to zatrudnienie. Stąd praca obywateli polskich za granicą, objęta takimi umowami, uwzględniana jest przy ustalaniu prawa i wysokości świadczeń, także poprzez wyliczenie kapitału początkowego bez względu na opłacanie składek na ubezpieczenie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2007 r. sygn. II UK 17/07, opubl. LEX nr 1001291).

W wyroku z dnia 22 czerwca 2006 roku sygn. I UK 356/05 Sąd Najwyższy stwierdził, że okres zatrudnienia w Czechosłowacji na podstawie skierowania do pracy w oparciu o umowę z dnia 17 lipca 1972 roku zawartą pomiędzy Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej o współpracy w zakresie zatrudnienia obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w uspołecznionych przedsiębiorstwach gospodarczych Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej podlega uwzględnieniu przy ustalaniu kapitału początkowego (opubl. OSNP 2007/13-14/202, LEX nr 278535). Pogląd ten podzielił Sąd Najwyższy w późniejszym wyroku z dnia 2 września 2009 roku sygn. II UK 30/09 (opubl. OSNP 2011/9-10/128, LEX nr 794864).

Podzielając powyższe poglądy Sąd Okręgowy przyjął, że okres pracy odwołującej jako obywatelki polskiej za granicą w tamtejszym zakładzie, do którego została skierowana w ramach współpracy międzynarodowej podlega uwzględnieniu przy obliczaniu kapitału początkowego na podstawie art. 174 ust. 2 tej ustawy.

Jest to okres, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. c cyt. ustawy, zgodnie z którym za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 roku okresy zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia obywateli polskich za granicą - w organizacjach międzynarodowych, zagranicznych instytucjach i w zakładach, do których zostali skierowani w ramach współpracy międzynarodowej lub w których byli zatrudnieni za zgodą właściwych władz polskich.

Odwołująca w dacie podjęcia zatrudnienia w Czechosłowacji miała ukończone 15 lat i została skierowana do pracy na podstawie umowy zawartej przez rząd tego państwa z rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, dlatego okres od(...)do(...)jest okresem składkowym.

Z tych względów i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany organ rentowy zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

- 1) naruszenie prawa materialnego tj. art. 174 ust. 1 i 2 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 57 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. (Dz. U. UE.L. 2004.166.1);
- 2) sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że zatrudnienie wnioskodawczyni w byłej Czechosłowacji w wymiarze przekraczającym 12 miesięcy należy przyjąć do ustalenia wartości kapitału początkowego i pominięcie, że wnioskodawczyni może z tego tytułu ubiegać się o świadczenie z zagranicznej instytucji ubezpieczeniowej;

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Apelujący wywodził, że na mocy art. 57 cyt. rozporządzenia nr 883/2004 przy ustalaniu kapitału początkowego uwzględnia się zagraniczne okresy ubezpieczenia przebyte w wymiarze krótszym niż 1 rok, z tytułu których może zostać przyznane świadczenie przez właściwą instytucję zagraniczną a także dłuższe niż 1 rok, które obciążają właściwą instytucję państwa członkowskiego, zatem nie podlegają uwzględnieniu przy ustalaniu wysokości kapitału początkowego. Sąd Okręgowy pominął powyższe regulacje prawne, zatem wydany wyrok nie jest trafny.

Z tych względów pozwany uznawał apelację za uzasadnioną.

Opierając się na ustaleniach faktycznych jak i rozważaniach prawnych poczynionych przez Sąd I instancji **Sąd Apelacyjny zważył co następuje:**

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości ustalenia faktyczne jak i wywody prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtórzenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

Zarzut sprzeczności ustaleń Sądu Okręgowego z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego jest chybiony. Sąd Okręgowy dokonał ustaleń zgodnych z dokumentacją zgromadzoną w aktach rentowych jak i z zeznaniami wnioskodawczyni. Z dowodów tych wynika, że skarżąca w okresie od dnia (...) do dnia (...) pracowała w Czechosłowacji. W aktach rentowych znajduje się zaświadczenie Urzędu Wojewódzkiego w L., w którym Wydział (...)tegoż urzędu potwierdza fakt kierowania wnioskodawczyni do pracy i jej zatrudnienia w spornym okresie w(...)

(...)w P. w oparciu o zarządzenie nr 47 MPPiSS z dnia 13 grudnia 1972 r. w sprawach związanych z organizacją rekrutacji pracowników polskich do pracy

w przedsiębiorstwach NRD i CSRS. Podstawą skierowania i zatrudnienia wnioskodawczyni była umowa z dnia 17 lipca 1972 r. zawarta pomiędzy Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej o współpracy w zakresie zatrudnienia obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w uspołecznionych przedsiębiorstwach gospodarczych Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej. Ustalenie przez Sąd Okręgowy pracy wnioskodawczyni w spornym okresie na terenie Czechosłowacji nie jest kwestionowane przez organ rentowy, zatem zarzucanie sprzeczności ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego jest całkowicie bezzasadne.

Zarzuty organu rentowego sprowadzają się w istocie do zakwestionowania możliwości uwzględnienia powyższego okresu zatrudnienia przy ustalaniu wysokości kapitału początkowego a zatem dotyczą naruszenia prawa materialnego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia przepisów wskazanych w apelacji. Powołany przez organ rentowy art. 174 ust. 1 i ust. 2 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ustanawia zasady ustalania kapitału początkowego, wedle których do ustalenia kapitału przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 – art. 174 ust. 2 pkt 1 cyt. ustawy. Z treści art. 6 ust. 2 pkt 1 „c” wynika, że za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia obywateli polskich za granicą

w zakładach, do których zostali skierowani w ramach współpracy międzynarodowej lub w których byli zatrudnieni za zgodą właściwych władz polskich. Bez wątpienia wnioskodawczyni była zatrudniona w Czechosłowacji w ramach współpracy międzynarodowej, zatem ten okres zatrudnienia podlega uwzględnieniu przy ustalaniu wysokości kapitału początkowego. Tym samym Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia art. 174 ust. 1 i ust. 2 cyt. ustawy.

Sąd Okręgowy nie naruszył też art. 57 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE.L.2004.166.1), określającego zasady przyznawania świadczeń w związku z zatrudnieniem na terenie państwa członkowskiego przez okres krótszy i dłuższy niż rok. Sprawa niniejsza nie dotyczy przyznania świadczenia ale ustalenia wysokości kapitału początkowego, zatem przepisy cyt. rozporządzenia w ogóle nie znajdują w sprawie zastosowania. Sąd Apelacyjny podziela w pełni pogląd Sądu Najwyższego, iż sprawy dotyczące ustalenia kapitału początkowego nie są objęte zakresem regulacji rozporządzenia dotyczącego koordynacji systemów zabezpieczenia (por. wyrok z dnia 2 września 2009 r. II UK 30/09, OSNP 2011/9-10/128). Kapitał nie jest świadczeniem emerytalnym, aczkolwiek wchodzi w skład emerytury, zatem do jego ustalenia znajduje zastosowanie wyłącznie ustawodawstwo polskie.

Co do nabycia prawa do emerytury na przyszłość, z uwzględnieniem kapitału początkowego, decydujące znaczenie będzie miała wola wnioskodawczyni tj. to czy zechce pobierać równoległe świadczenie z systemu czeskiego czy wyłącznie

z systemu polskiego. Dopiero wtedy gdyby wnioskodawczyni wyraziła wolę pobierania emerytury z systemu czeskiego organ rentowy odpowiednio zmodyfikuje decyzję kapitałową. Zawarte w apelacji rozważania dotyczące przyznania świadczenia emerytalnego są zatem przedwczesne.

W ocenie Sądu Apelacyjnego wyrok wydany przez Sąd Okręgowy jest trafny i zgodny z obowiązującymi przepisami zatem apelacja pozwanego jako bezzasadna podlega oddaleniu w trybie art. 385 k.p.c.